

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 7. De suscipientibus Baptismum,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](#)

poteſt ex diſt. in priore parte huius c.) peccare mortaliter: vt ſi pater tradiceret ſuum infantem aliqui tali baptizandum: Quo caſu infans quidem recipere gratiam, quia non poneret obicem, non item adulterio, niſi ignorantia inuincibilis eum excusat, quia peccans mortaliter, poneret obicem eidem gratia. Ratio autem huius aperta eſt, quia ex Apoſtolo ad Romanos 1. Digniſunt morte, non tantum qui malam faciunt, ſed etiam qui conſentient facientibus: ut maxime conſentient qui eis cooperantur

48. Septimum eſt, quod ex Nauar. in Enchir. cap. 22. nū. 7. habet Henriquez in c. tuto cap. 29. §. 3. & plenius tradit Suarez. diſput. 31. ſed quinta, cum qui ministraturus eſt baptizatum teneri ſicre neceſſaria, & applicare debet: nempe materiam & formam coniungendo morali ſalem coniunctione, habendoque intentionem requiſitum; & adhibendo ritus Eccleſia, quando baptizatus ſolemniſter dari potest: atque cauendo ne baptizatum vngat veteri chriſtina, & ne baptizatum confeſſate, quem nouit fuſſe ante baptizatum (quo caſu irregularis fieret,) aut ei quem ſcit indigne accedere: ſive quia non eſt bene inſtructus, ſive quia peruertere vult in aliquo mortali peccato: ſive quia rediturus eſt ad ſuos inſideles cum probabili periculo peruerſionis: ſive quia metu coactus baptizatum petit: ſive quia parentes inſideles, ſub quorum cura adhuc manet, nolunt coſentire ut baptizetur. Contra vero curandum eſt diligenter Parochio, ne quis in ſua parochia decedat abſque ſacramento baptizati, alioqui enim eſt in notabili culpa, tanquam negligens in negotio magno momenti ad ſumum officium ſpectante: ideoque mortaliter peccaret, iuxta Nauar. in Enchir. cap. 22. num. 5. veruſa.

49. Vltimum eſt: Validum quidem eſt baptizatum, ſi unuſ minister plures ſimul baptizet, omnes ſimul ablouendo per aqua infusionem, vel aſpergionem cum hac verborum forma, Ego vos baptizo, &c.] ex D. Thom. 3. par. quæſt. 66. art. 5. ad 4. Non licere tamen abſque graui neceſſitate, aut alia iuſta de cauſa (qualis occurrere potest apud Inſideles tempore peſti, vel bellii, vel naufragii, cum periculum eſſet in mora) recedere à conſuetu more Eccleſia, ſecundum quem unuſ unum tantum non plures baptizat ſimul. In eo enim peccatum committit, non leue, reſerendo in re graui à communiter recepta, & laudabili Eccleſia conſuetudine: quod mortale eſſe dici potest, ſaltem ſi fiat ex contemptu, vel ex præſumptione, vel cum norſibilis ſcandalis periculo.

Alias autem pon nifi ventiale eſſe tenendum videtur, vt cum Soto tenet Greg. à Valen. diſput. 4. quæſt. 3. ſub initium puncti ſecundi.

Nota oſſerter ex D. Th. loco eit. legitimum eſſe formam, quae dicitur, Ego vos baptizo, &c. quia vos tantundem valet, ac te, & te. Non autem eam qua plures unuſ & euſdem baptizantes dicunt, Nos baptizamus te, quia Nos non valet idem, ac ego & ego, ſed idem ac ego, & tu. Si autem unuſ unum baptizaret dicerdo honorifice, Nos te baptizamus, valeret baptizatus, quia idem erit, ac ſi diceret Ego te baptizo.

CAPUT VII.

De ſuſcipientibus Baptizatum.

S U M M A R I U M.

50. Participes baptizati poſſunt eſſe omnes homines preediti vita etiam inſantes.
51. Sicut baptizatus in ſe unuſ eſt ſpecie inſima, ita unuſ hominis unuſ numero tantum eſſe potest, nec iterari.
52. Peccatum grauiſſimum committitur iteratione baptizati.
53. De eo quod agendum eſt, cum dubitatur de aliquo an ſi baptizatus.
54. Non licet pro arbitrio baptizatum confeſſare ſub conditione. Si non eſt baptizatus, &c.
55. BAPTIZATI participes eſſe poſſe omnes homines cuiuscumque vel ſexus, vel conditionis, vel etatis ſint dum-

modo hanc vitam viuant, ex eo pater: quod in Chriſt spiritualiter regenerari poſſint quoque in Adamo per natualem generationem contrahendo peccatum originale, mortui ſunt. Nam ſicut in Adamo omnes moriuntur, ita & in Chriſto omnes vivificabuntur, ex priuari ad Corinth. 15. Quam vivificationem non contingere abſque latro regenerationis, aut eius voto, decernitur in Concil. Trid. ſeff. 6. cap. 4. per illud Ioan. 3. Niſi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu ſancto, non potest introire in regnum celorum. Vide antedicta in cap. 2.

Quod autem hoc de infantibus diuersi haeretici negant, bene refutant Greg. à Valen. in cit. quæſt. puncto primo, Bellarm. tom. 2. controverſ. lib. de baptismo cap. 8. Suarez. tom. 3. diſput. 25. ſect. 1. Quia in re immorari non eſt noſtri instituti: cui ſufficit ſcire id eſſe fide tenendum, tanquam definitum ab Eccleſia, vt conſtat ex cap. Placuit. 2. De conſecr. diſput. 4. & ex cap. Maiores, De baptismo, & ex cap. 1. ſ. Sacramentum, De ſumma Trinit. ſub finem, & ex Concil. Trident. ſeff. 7. de baptismo can. 23. Cataphrygarum reuolſanum errorem, qui mortuos baptizabant, Alphonſus à Caſtro aduersus haeretis, verbo Baptizamus, haereti 3. bene refutat, ex eo, quod in hac ſoluth vita, detur tempus acquirendi æternam ſalutem per media diuinitus inſtituta, qua post illam vbi cecidit lignum, ibi erit, Eccleſiaſtie. n.

Iam ſicut idem Baptizamus, quo capaces eſſe omnes homines dicimus, vnuſ eſt ſpecie inſima, ex communis ſententia Theologorum, prout Suarez. eſtatur in diſput. 22. ſect. prima: ita etiam vnuſ tantum numero eſte potest vnuſ numero hominis, itaut iterari nequeat. Id quod Suarez in ſequenti ſect. latius tractat cum D. Tho. 3. quæſt. 66. art. 9. Sed ad noſtrum inſtitutum ſuffit, inuenire id eſſe de fide ex Concilio Florent. in instruct. Armenorum: vbi statuitur Baptizatum, Confirmationem, & Ordinem, quæ characterem imprimunt in anima indelebilem, non iterari in eadem perſona. Et ex Concil. Trident. ſeff. 7. de Baptismo cum anathemati ſubiicitur is, qui dixerit verum & rite collatum baptizatum, iterandum eſſe illi, qui apud Inſideles Chriſti fidem negauerit, cum ad penitentiam conuerterit. Accedit cap. Non licet 2. cum aliquot ſequentibus. De conſecr. diſput. 4. Addit. & illud ad Ephes. 4. Vnuſ Dominus, vna Fides, vnuſ Baptizamus.

Peccatum autem, eſſe ſuo genere grauiſſimum baptizatum iterationem, tam ex parte dantis, quam ex parte illum recipientis voluntarie, habetur tum ex cap. Rebaptizare, in ead. diſput. 4. vbi dicitur eſſe immanisſimum ſcelus: tum ex pena qua punitur, mortuus nimirum, iure ciuilis ex lege 2. c. Ne ſanctum Baptizatum reiteretur: & ex graui penitentia iure Canonico imposta ſeptem, ac plurim annorum. De conſecr. diſput. 4. cap. Qui bis & cap. Eos quos: tum demum ex eo quod ſacramentum in magnam iniuriam eiusdem applicet ſubiecto incapaci, Adde & in iniuriam Chriſti: quia cum per baptizatum commoriamur: & conſepeliamur Chriſto, qui ſemel tantum mortuus, ſepultus eſt, ille qui baptizatum iterat, ſignificat Chriſtum eſſe denuo morti, & ſepulture obnoxium: rurſum ſibimetipſi, iuxta Apoſtolum ad Hebreos cap. 6. Crucifigens Filium Dei, prout tangitur in citato cap. Qui bis. Hoc autem locum habet, quando coſtar aut ex vehementi præſumptione eſt verofimile aliquem eſſe baptizatum: vt cum ibi natus eſt, vbi Baptizatus non ſolet differri ultra octauum diem. Quo caſu non modo non licet baptizare abſolute, ſed neque ſub conditione, vt bene probat Suarez. diſput. 31. ſect. 6. ſub initium: quia cum iam conſtat ſufficienter quid ſit factum, nihil interefſaddere conditionem ad vitandam irreuerentiam que committitur baptizati iteratione.

Addit idem author, quod haberet ex cap. Parvulus, & aliquot ſequentibus, in citata diſputacione 4. idipſum non procedere in caſu dubii, id eſt, quando ſunt quidem aliqua indicia ad ſuſpicandum aliiquid de neceſſarii ad validitatē baptizati eſſe ſimilium: aut eum qui offertur eſſe iam baptizatum (que duos dubii modos plenius expl. eſt Suarez. diſput. 22. ſect. 2. veruſa finem) non tamen ſufficiente ad ferendū abſolutum, definitumque iudicium: tum enim periculum perditionis rete in homine, exigit ut baptizatus ei coſferatur neque impedit iniuria ſacramenti, quoniam ad tollendū illius pericula

ā iure

a iure in cap. 2. De baptismo prouisum est, ut tunc sub conditione conferatur his verbis. Si baptizatus es, non te baptizo: sed si nondum baptizatus es, ego te baptizo in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. Iam si ex loco & circumstantijs valde probabiliter quis presumetur non esse baptizatus: ut quia natus est inter infideles, vbi nullus omnino est baptismi usus, vtendum videretur forma absoluta.

Aduerte autem ex Soto in 4. distinct. 3. quest. 3. nro. 5. Quartum argumentum: adhibendam esse moralem diligentiam ad tollendum dubium, antequam sub proposita conditionali forma baptismus detur. Ratio est, quia temere aliqui & contra sacramenti reverentiam ageretur: ita peruersa sit & damnabilis, ut idem habet, quorundam Parochorum contraria consuetudo: & multo magis ea, qua illum, quem constat iam domini baptizatum esse, iterum in Ecclesia baptizare sub conditione. In quo casu ipsi cæremias tanquam, & ritus baptismi debere supplicare, atque ea que baptismi substantialia sunt omittere. Quibus peccatis tanquam cooperatores, obnoxij sunt quoque parentes, qui vel suos infantes, nulla virginem sufficienti necessitate domi baptizari permittunt: vel sic baptizatos iterum baptizandos, sub conditione offerunt Parochis.

C A P V T VIII.

De precepto suscipiendi Baptismum.

S V M M A R I V M.

- 55 Datum est a Christo preceptum de baptismi susceptione, obligans quidem omnes, sed alia ratione parvulos quam adultos.
- 56 Obligat ad suscipiendum baptismum statim ac digne & commode fieri potest.
- 57 Excusatio dilationis non datur in periculo mortis: extra illud est fieri potest iusta de causa: & de ea, qua est mortis naturalis.
- 58 De ea que est mortis violentia, inferende siue baptizanti, siue baptizando.
- 59 Excusatio dilationis baptismi ob impedimentum illatum: & quod non detur Ecclesiasticum preceptum de susceptione baptismi.

Dicitum est omnes homines esse capaces susceptionis baptismi: iam docendum est, num, & quomodo ad eam illi obligantur. De qua re præclare Suarez disput. 31. in tribus primis sectionibus. Et quamvis ea nostri instituti sit maxime propria, tamen, quia in nostro hoc orbe vix alij quam infantes baptizantur, contenti erimus ea, qua ille plenius tractat paucis attingere.

Primum est: A Christo impositum esse hominibus preceptum suscipiendi aquæ baptismum. Hunc enim ipse insinuit tanquam medium ad salutem necessarium, prout constat ex verbis ipsius: *Nisi quis renatus fuerit ex aqua & spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei, Ioan. 3.* Vide antedit. in cap. 2. Omnia vero media necessaria ad salutem, quatenus sunt in nostra potestate, & arbitrio, cadunt sub precepto: cum æternæ salutis consecratio tribuatur precepta obseruant: dicente domino Matthæi 19. Si vis ad vitam ingredi serua mandata.

Secundum est: tale preceptum obligare omnes homines, sicut & preceptum fidei: quia vt Christiana fides, sic illius profectio, qua sit per baptismi susceptionem, necessaria est omnibus, ad ingressum in Ecclesiam, extra quam non est salus.

Tertium est: id ipsum preceptum non pertinere directe ad parvulos ante usum rationis, liberique arbitrij; quia pro parte non sunt capaces precepti: pertinere autem indirecte hoc nomine: quod cum illius materia sit ipsi communis cum adultis: ad eos quoque extendunt obligatio, eo modo quo potest: qui non est alius, quam is quo sunt liberae voluntatis capaces: unde quia non aliam voluntatem tunc habent, quam paternam, nec etiam aliam obligationem habent ad susceptionem baptismi, quam quod ipsorum parentes, ut baptizentur, curare obligantur tanquam iij, qui filii indigenibus debent ex lege charitatis, & pietatis subuenient ijs quæ ad animæ salutem spectant.

Valerij Par. III. Tom. 3.

Quartum est, quod in sequenti sect. Suarez suscepit, tale preceptum obligare hominem, ut quamprimum, mor. lit. r. loquendo, digne & commode potest, baptismum recipiat, vel saltē multo tempore non differat. Ratio est, quia nullam datur vita tempus, in quo adulsus non labore magna necessitate ingrediendi Ecclesiam, in qua membrum Christi factum, particeps sit celestis influxus ipsius tanquam capitatis: ac sacramentorum, fructusque sacrificij Missæ: atque obedientia Prælatis Ecclesiasticis debite capax redditus, possit vitam spiritalē agere, æternæ salutis meritioriam. Quod cum necessarium sit homini in tota vita, consequens est tempus obligationis suscipiendi baptismum, illi pariter in tota vita adeste. Ad quod facit quod Christus, qui voluit suos fidèles in hac vita congregare in una visibili Repub. quæ est Ecclesia Catholica, communicantes in una fide, sub uno capite, & in eorumdem sacramentorum usu. atque fructu: voluerit etiam ad illam patrem ingressum per baptismum: quo tanquam titu publico, & solemní exterioris demonstratur interior fides, qua efficiuntur eiusdem Ecclesia membra, cuius ipse caput est.

Cumque hæc ita sint, sicut ille qui voulit ingredi religionem tenetur ad eam statim (*mora in eis loquenda*) ingredendam, quia ex vitali voti, totum vite sua tempus habet consecratum illi statui: ita omnes homines per preceptum, de quo agimus, obligantur ad religionem Christianam suscipiendam statim: seu quamprimum digne, & commode fieri potest. Dico autem digne, quia adulsus prius est in fide instruendus, & ceteris debitis dispositionibus, de quibus post. 4. præparandus quam baptizandus: quandoquidem iure naturali sancta sancte sunt obeunda. Vnde id ipsum preceptum obligans ad baptismum quamprimum suscipiendum, consequenter obligat ad non negligendas, nec nimium differendas ad id requiritas dispositiones. Dico etiam commode, id est, oblata oppotunitate, & remotis incommodis; ad indicandum dari possit aliquas causas excusantes ab obseruatione talis precepti. De quibus agit ipsa Suarez in antememorata disput. 31. sect. 3. attingens hæc documenta.

Primum est: tales causas complures, ac varias esse posse. Nam secluso mortis periculo (*in quo spirituali mortis causas baptismi est extrema, tanquam ea, cui subueni euvi conuicti asperguntur*) ad differendum baptismum, non est necesse causam adesse grauissimam, sed sufficit grauem, & rationabilem, prout vir prudens iudicauerit. Non enim talis dilatio perinde rationem habet omissionis extra necessitatem extreamam; ac in extrema necessitate. In hac enim adest periculum probable numquam implendi propositum preceptum; & extra eamdem ipsam absit. In moralibus autem expondere se probabili periculo non facienda quod præcipitur, perinde censetur peccatum, ac non facere illud: quandoquidem, vt Ecclesiastici tercio dicitur, qui amat periculum peribit in illo.

Secundum documentum est: mortis naturalis periculum, sufficiens causam esse ad excusandum obligatione precepti de baptismino: quandoquidem nec sive nec alia mortis licet cooperari. Verumtamen loquendo moraliter, vix accidere potest, vt ob eiusmodi periculum, omitteatur sit baptismus: quoniam ex una parte, extrema necessitas spiritualis virget illius susceptionem: & ex altera parte, non est difficile prædictum periculum cauere: diligenter sollicitabitur ad vitandum omne corporis damnum: vt si baptismus aspergione fiat, & in modica aquæ quantitate, ad baptismum sufficiens: atque fiat in ea parte corporis, in qua minus nocere possit: sique opus fuerit, aqua ipsa modico calore temperetur, & statim post aspergionem detergatur. Quæ si obseruantur, vt facile fieri potest, vix moraliter loquendo singuli potest quo modo ex baptismo augentur mortis periculum, aut vita desperatio.

Tertium documentum est: Si baptizandus sit infans, cui in extremis naturalis periculum: non esse pretermittendum illius baptismum ob timorem violentiae mortis, hoc est, eo quod ab alio occidetur ea de causa. Ratio est: quia licet tunc mortis corporalis periculum augentur ex baptismo; id tamen merito permititur ad vitandum æternæ mortis periculum. Nec datur occasio mortis, sed ab alio per prauam

521
56.

57.

58.

NAL
cts
P
V